

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU POLSKIM

Rak gruczołu krokowego (PCa) jest jednym z najczęstszych nowotworów złośliwych u mężczyzn na świecie. Cechując się wysoką zachorowalnością oraz śmiertelnością, stanowi w skali globalnej istotny problem zdrowotny. Nieustannie trwają badania poszukujące nowych metod wspomagających klasyczną diagnostykę patomorfologiczną PCa, które przy pomocy dodatkowych technik immunohistochemicznych umożliwiłyby identyfikację białek stanowiących czynniki predykcyjne agresywności i/lub zaawansowania choroby nowotworowej. Dlatego też celem rozprawy doktorskiej była ocena ekspresji białka HBXIP, kinazy tyrozynowej Brutona oraz białka PTEN w komórkach gruczolakoraka zrazikowego oraz tkanki gruczołowej nienowotworowej prostaty. Ponadto oceniono zależności pomiędzy ekspresją wyżej wymienionych białek a cechami histologicznymi i klinicznymi pacjentów poddanych radykalnej prostatektomii z powodu PCa. Zbadano również zależności pomiędzy ekspresją badanych białek a utratą ekspresji białka PTEN – uznanego markera agresywnego przebiegu raka gruczołu krokowego. Przeprowadzona analiza miała ocenić przydatności białek HBXIP oraz BTK jako nowych, potencjalnych biomarkerów tkankowych raka stercza.

Badanie przeprowadzono na archiwalnym materiale histopatologicznym pochodzącym od 60 losowo wybranych pacjentów poddanych radykalnej prostatektomii z powodu raka gruczołu krokowego w latach 2017-2023 w Oddziale Urologii Onkologicznej i Ogólnej Wojewódzkiego Szpitala Zespólnego im. Jędrzeja Śniadeckiego w Białymstoku. Pacjentów podzielono biorąc pod uwagę stopień zróżnicowania histopatologicznego nowotworu wg klasyfikacji Gleasona oraz Międzynarodowego Towarzystwa Uropatologów (ISUP) z 2014 roku, jak również pod kątem obecności przerzutów węzłowych.

W wyniku przeprowadzonych badań wykazano wyższą ekspresję białek HBXIP i BTK w ogniskach pierwotnych oraz przerzutach do węzłów chłonnych raka gruczołu krokowego, co może świadczyć o ich roli w procesie transformacji nowotworowej. Ponadto wyższa ekspresja białek HBXIP i BTK oraz większa homogenna utrata ekspresji białka supresorowego PTEN wiąże się ze wzrostem złośliwości histologicznej ogniska pierwotnego raka gruczołu krokowego. W ognisku pierwotnym raka stercza wykazano zależność między ekspresją białka BTK a miejscowym zaawansowaniem nowotworu oraz między ekspresją białka HBXIP a zwiększonym ryzykiem przerzutów do węzłów chłonnych.

Podsumowując, badane białka HBXIP oraz BTK, podobnie jak PTEN - uznany marker agresywnego przebiegu choroby nowotworowej prostaty - mogą być potencjalnymi, tkankowymi markerami prognostycznymi i predykcyjnymi raka gruczołu krokowego.